

Geni? Kapsaml? Meme Kanseri Bilgi Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Geni? Kapsaml? Meme Kanseri Bilgi Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22225>

Özet

Geni? Kapsaml? Meme Kanseri Bilgi Testi, bireylerin meme kanserine yönelik bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanm?? 20 maddelik bir ölçektir. Özellikle üniversite öğrencileri popülasyonunda meme kanseri hakkındaki genel bilgi ve hastal???n tedavi edilebilirli?ine dair inançlar? de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, 2015 y?l?nda ?adan Ceren Ba?ak tarafından yapılan yüksek lisans tezi kapsamında Türkçe'ye uyarlanm?? ve geçerlik (Geçerlik) ile güvenirlik (Güvenirlik) çal??malar? yapılm??tır. Yapılan faktör analizleri sonucunda ölçe?in **Genel Bilgi** ve **Tedavi Edilebilirlik** olmak üzere iki temel boyuttan oluştu?u belirlenmiştir.

Test, do?ru-yanlı? format?nda derecelendirilmekte olup, katılımcıların bilgi eksikliklerini veya yanlış inançları? nicel olarak saptamak için tasarlanm??tır. Bu araç, halk sa?l??? eğitim programları?n?n planlanması ve müdahale stratejilerinin etkinli?inin de?erlendirilmesi aç?s?ndan önemli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Meme Kanseri Bilgisi, Meme Kanseri Farkındalı?ı, Sa?lık Psikolojisi, Ölçek Uyarlama, Üniversite Öğrencileri, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

?adan Ceren Ba?ak

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, hedef popülasyonun (özellikle üniversite öğrencilerinin) meme kanserinin etiyolojisi, risk faktörleri, erken teşhis yöntemleri ve tedavi seçenekleri hakkındaki mevcut bilgi seviyelerini kapsamlı bir şekilde tespit etmektir. Ölçek, sadece teorik bilgiyi değil, aynı zamanda hastal???n yönetimine ve tedavi edilebilirli?ine dair algılar? da ölçerek, bilgi eksikliklerinin hangi alanlarda yoğunlaştı?n? ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Ölçe?in uyarlanması, Türkiye bağlamında meme kanseri bilgi düzeyini standart bir araçla ölçme ihtiyacına cevap vermektedir. Elde edilen veriler, meme sa?l???na yönelik eğitim ve bilgilendirme kampanyaları?n? içeriğini ve oda??? belirlemede klinisyenlere ve halk sa?l??? uzmanlarına rehberlik edebilir.

Yapı

Geni? Kapsamlı Meme Kanseri Bilgi Testi, 20 maddeden oluşan ve iki ana faktör altında toplanan

çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu faktörler, bireylerin meme kanseri hakkında sahip olduğu bilgiyi farklı yönlerden ele almaktadır.

Genel Bilgi (12 Madde): Bu alt boyut, meme kanserinin nedenleri, belirtileri, risk faktörleri ve temel tarama yöntemleri gibi yaygın olarak bilinen konulara odaklanır. Örneğin, "Memeye alınan sert bir darbe bir kadının ileriki hayatında meme kanserine yakalanmasına sebep olabilir" gibi yanlış inanışlar veya doğru bilgileri ölçen maddeleri içerir.

Tedavi Edilebilirlik (8 Madde): Bu alt boyut, modern tıp uygulamaları bağlamında meme kanserinin prognozu, tedavi başarıları ve cerrahi seçenekler hakkındaki algılar ve bilgileri değerlendirir. Hastalığın tedavi edilebilirliğine dair umut düzeyini ve tedavi yöntemleri hakkındaki farkındalığı yansıtır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla **Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis - PCA)** kullanılmıştır. Analiz, Temel Bileşenler yöntemi ve **Varimax Dönüştürmesi (Varimax Rotation)** uygulanarak gerçekleştirilmiştir.

Faktör analizi sonuçları, **öz değeri (eigenvalue)** 1.00'in üzerinde olan iki temel faktörün varlığını desteklemiştir. Bu bulgu, ölçeğin teorik olarak öngörülen iki boyutlu yapıya (Genel Bilgi ve Tedavi Edilebilirlik) ampirik olarak da doğrulandığını göstermektedir. Bu yapısal geçerlik kanıtı, testin gerçekten meme kanseri bilgisinin iki farklı yönünü ölçtüğünü ileri sürmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığı, **Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha)** katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen alfa değerleri, ölçeğin genel olarak kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir, ancak alt boyutlar için bu değerler nispeten düşüktür.

Genel Bilgi Boyutu: Cronbach Alfa değeri .60 olarak bulunmuştur.

Tedavi Edilebilirlik Alt Boyutu: Cronbach Alfa değeri .62 olarak bulunmuştur.

Ölçek Toplamı: Ölçeğin tamamı için Cronbach Alfa değeri .71 olarak hesaplanmıştır.

Genel ölçek toplamının .71 olması, testin makul bir güvenirlik düzeyine sahip olduğunu işaret ederken, alt boyutlardaki daha düşük değerler, bu alt boyutların tek başına kullanılması durumunda dikkatli yorumlanması gerektiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla kullan?lan istatistiksel yöntem **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - EFA)** olmu?tur. Bu analizde, maddelerin ortak varyans?n? aç?klayan temel bile?enleri saptamak için Temel Bile?enler yöntemi tercih edilmi?tir.

Döndürme yöntemi olarak ise **Varimax Dönü?türmesi** (dik döndürme) kullan?lm??t?r. Varimax rotasyonu, faktör yüklerini maksimize ederek her bir faktörün daha net ve yorumlanabilir bir yap?ya sahip olmas?n? sa?lam??t?r. Analiz, öz de?eri (eigenvalue) 1.00 e?i?ini a?an iki faktörün ba??ms?z bilgi ve tedavi edilebilirlik yap?lar?n? temsil etti?ini do?rulam??t?r.

Ölçek

Test Çe?idi: Uyarlama (Adaptation)

Format: 20 maddelik, ?ki Faktörlü Bilgi Testi

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Yakla??k 18-25 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki üniversite ö?rencilerinde gerçekte?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 20 madde, iki alt boyutta toplanm??t?r (Genel Bilgi: 12 madde, Tedavi Edilebilirlik: 8 madde). Puanlama 0 (yanl??/bo?) ve 1 (do?ru) olarak ikili sistemde yap?lmaktadır. Yüksek puan, meme kanseri hakk?nda yüksek bilgi düzeyini ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Kanser Bilgisi, Sa?lık E?itimi, Psikometri, Faktör Analizi, Varimax, Mastektomi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: scerenbasak@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yüksek lisans tezi Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul'da tamamlanm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? **2015** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar ?adan Ceren Ba?ak ile do?rudan e-posta yoluyla (scerenbasak@gmail.com) ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlar için izinler genellikle yazar?n takdirine ba?l?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??ilabilir: [genis-kapsamli-meme-kanseri-bilgi-testi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/genis-kapsamli-meme-kanseri-bilgi-testi-toad.pdf)

Referanslar

Ba?ak, ?.C. (2015). *Üniversite ö?rencilerinde meme kanseri bilgi seviyesi: Geni? kapsaml? meme kanseri bilgi testinin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yay?mlanmam?? yüksek lisans tezi). Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Geni? Kapsaml? Meme Kanseri Bilgi Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek Yap?s?: 20 madde ve iki faktörden olu?maktadır.

Genel bilgi (12m): Memeye al?nan sert bir darbe bir kad?n?n ileriki hayat?nda meme kanserine yakalanmas?na sebep olabilir.

Tedavi edilebilirlik (8m): Bugünlerde birçok kad?n için meme kanseri memenin al?nmamas?na (mastektomi) ra?men ba?ar? ile tedavi edilebilir.